

Autoriteit
Consument & Markt

Welkom bij de informatiebijeenkomst over roaming

Programma

- 8 wetswijzigingen tijdens de transitiefase
- toepassingen van 'binnenlandse retailprijs'
- andere invullingen van 'roam-like-at-home'+
- wat geldt verder voor transitiefase
- handhaving tijdens de transitieperiode

Tweet van Eurocommissaris G. Oettinger: is dit het hele verhaal?

#Roaming will get cheaper again as of 30/4.
All charges to disappear in June 2017
bit.ly/1TIOYCK

ROAMING WHEN TRAVELLING IN THE EU
As of 15 June 2017: no extra charges
As of 30 April 2016, you will pay domestic prices + a maximum of

Service	Price (per unit)
Voice-calls made (per minute)	€0.05
SMS sent	€0.02
Data (per MB)	€0.05

(prices in Euro cents, excl. VAT)

#roaming

De fair use
limiet is niet
genoemd

Inkomende
gesprekken 1,14
eurocent niet
genoemd

RETWEETS
65

VIND-IK-LEUKS
54

02:55 - 19 mrt. 2016

4 wetswijzigingen tijdens transitiefase van 30 april 2016 – 14 juni 2017

1. RLAH+: roaming aanbieders mogen toeslag naast binnenlandse retailprijs aanrekenen voor het gebruik van gereguleerde retailroamingdiensten
2. toeslag: niet hoger dan maximale roaming wholesaletarieven:
  - 5 cent per minuut voor uitgaande gesprekken,
  - 2 cent per SMS en
  - 5 cent per MB data
3. toeslag niet hoger dan 1,14 cent per minuut voor ontvangen gereguleerde roaminggesprekken in 2016
UITVOERINGSVERORDENING (EU) 2015/2352 VAN DE COMMISSIE van 16 december 2015)
4. toeslag -> start- en afrondingmechanismes in roamingverordening
  - inkomende gesprekken per seconde
  - uitgaande gesprekken een minimum van 30 seconden en daarna per seconde
  - data geldt per KB

En nog 4 wetswijzigingen tijdens de transitiefase

5. som van binnenlandse retailprijs + toeslag voor gereguleerde roamingdiensten ligt niet hoger dan:
  - 19 cent per minuut voor uitgaande gesprekken
  - 6 cent per SMS
  - 20 cent per MB data
6. alléén een hoger binnenlands tarief toegestaan dan huidig Eurotarief als men geen apart roaming toeslag in rekening brengt
7. binnenlandse prijs voor roaming hoeft niet omlaag; geen toeslag in rekening brengen mag ook
8. lagere toeslag mag maar totaal mag dan niet hoger zijn dan huidige eurotarieven.

Voorbeelden: mag dit?

	binnenland	roaming
uitgaande gesprekken	20	20 + 5 (FOUT > 19 cent)
uitgaande gesprekken	20	20 (OK -> geen toeslag)
uitgaande gesprekken	18	18 + 5 (FOUT > 19 cent)
uitgaande gesprekken	18	18 + 1

Autoriteit
Consument & Markt

	binnenland	roaming
uitgaande gesprekken	10	10 + 5
inkomende gesprekken	0	0 + 1,14
SMS	5	5 + 2 (FOUT > 6 cent)
data (megabyte)	2	2 + 5

5 toepassingen van binnenlandse retailprijs

1. in abonnement verschillende binnenlandse 'off-net' tarieven?
→ dan ook bij roaming in gelijke situaties toegepast
2. aanbieders moeten bij roaming hetzelfde tariefmechanisme hanteren (afwaarderen bundel)
3. buiten bundel gelden de afgesproken 'buiten-bundel tarieven' per eenheid
4. gesprekken binnen selectieve groepen (on-net):
  - Aanbieders moeten hetzelfde mechanisme hanteren bij roaming
  - Men mag maximaal de 'off-net' retailprijs (plus toeslag indien van toepassing) in rekening brengen c.q afwaarderen van een bundel
5. 'set-up' toeslag voor binnenlandse diensten?
→ dan ook toegestaan bij roamen voor het binnenlands gedeelte van het tarief
  - Dit geldt niet voor roaming toeslag

Drie voorbeelden van toepassingen

Heeft abonnement verschillende binnenlandse 'off-net' tarieven?
bij roamen in gelijke situaties ook toegepast

Bellen naar mobiele nummers van een netwerk X 10 cent per minuut, overige netwerken 8 cent per minuut

Tijdens roamen bij 1 minuut bellen naar mobiele nummers van netwerk X mag max. 10 cent + 5 cent in rekening worden gebracht, naar overige netwerken mag max. 8 cent + 5 cent in rekening worden gebracht (binnenlands tarief per eenheid is off-net)

Autoriteit
Consument & Markt

Geen specifieke tarieven per eenheid in bundel?

6 geselecteerde nummers gratis kunnen bellen voor 5,00 EUR p/m

Tijdens roamen bij 1 minuut bellen naar geselecteerde nummer mag max. 0 + 5 cent in rekening worden gebracht (ongelimiteerde bundel niets afwaarderen, zelfde mechanisme)

Binnenlandse 'off-net' tarief én gesprekken binnen selectieve groepen met 'on-net' tarief in abonnement?

Nummers op eigen netwerk gratis bellen, overige netwerken 10 cent per minuut

Tijdens roamen bij 1 minuut bellen naar nummer op eigen netwerk mag max. 10 cent + 5 cent in rekening worden gebracht (Binnenlands tarief per eenheid is off-net)

Andere invulling van RLAH+: volumebundel gelimiteerd in tijd

Art 6 sexies lid 1 sub c 3e subparagraaf:

Aanbieders mogen een ‘volumebundel gelimiteerd in tijd’ aanbieden in plaats van de RLAH+ modaliteit

Voorwaarden:

- ✓ **Voorwaarde 1: Tariefplicht**
Bij gebruik van het volledige volume moet dit leiden tot een eenheidsprijs per roamingdienst, die niet hoger ligt dan de respectievelijke binnenlandse retailprijs en de maximale toeslag.
- ✓ **Voorwaarde 2: Informatieplicht**
Bij de aanbiedingen moet men klanten genoegzaam informeren dat dit een speciaal tariefplan betreft en dat zij tevens het recht hebben om te kiezen voor de standaard RLAH+ modaliteit.

Voorbeeld van een volumebundel

Stel: een volumebundel van

- 25 minuten uitgaande gesprekken,
- 25 minuten ontvangen gesprekken,
- 25 SMS berichten en
- 25 MB aan data

Dit mag max. 3,285 EUR aan toeslag kosten bovenop de binnenlandse tarieven

25 minuten uitgaande gesprekken *0,05 EUR + 25 minuten ontvangen gesprekken*0,0114 EUR+ 25 SMS*0.02 EUR + 25 MB*0,05 EUR = 3,285 EUR

Totaalprijs van de bundel mag dus niet hoger zijn dan 3,285 EUR + 25 * tarief binnenlandse minuut, 25* tarief binnenlandse SMS en 25 * tarief binnenlandse Mb data

Andere invulling van RLAH+: alternatieve tarieven

Art 6 sexies lid 3 stelt:

Aanbieders mogen roamende klanten naast de RLAH+ modaliteit of een in tijd en volume gelimiteerde bundel een ander roamingtarief aanbieden.

Voorwaarden:

- de klant moet expliciet instemmen
- de roamingaanbieder wijst op de aard van de roamingvoordelen die daardoor verloren gaan en herhaalt dit daarna ten minste 1 keer per jaar
- bij huidige bestaande klanten van dergelijke bundels dient dit ook per 30 april 2016 te geschieden

Wat geldt verder voor transitiefase? Regels rond 090x en 0800-nummers (betaalde informatienummers en gratis nummers)

- roamingregulering alleen voor communicatie- of transportdeel
  - nationale 090X-tarieven mogen toegepast worden + een toeslag
- gratis nummers? En geen onderdeel van een bundel?
  - maximaal het off-net tarief voor het bellen naar een normaal nummer + een toeslag in rekening brengen.
- maak voldoende duidelijk aan gebruikers welke tarieven gelden voor 090X en 0800 nummers
- verplichte nationale tariefmeldingen vooraf het gesprek
  - deze blijven van kracht (en ongewijzigd)

Limiet van billshock tijdens transitiefase

Methoden voor bepalen verbruik:

- binnenlandse tarief per eenheid + toeslag?
  - dan verbruik bijhouden over binnenlandse tarief + toeslag
- bundel + toeslag?
  - dan verbruik bijhouden over de toeslag
- buiten bundel?
  - dan verbruik bijhouden over binnenlands buitenbundel tarief + toeslag

Vragen en antwoorden

1. Mogen aanbieders binnenlandse tarieven wijzigen naar aanleiding van roamingverordening

- Ja, maar let op: artikel 7.2 Tw kan van toepassing zijn (Opzegrecht)

2. Moet aanbieder gesprek afleveren bij een prepaid van 0?

- Nee, indien prepaid tegoed 0 is hoeft het gesprek niet afgeleverd te worden in de transitieperiode wegens de 1,14 EUR toeslag

3. Mogen aanbieders abonnementen aanbieden zonder roaming?

- Ja, aanbieders hoeven geen roamingdiensten voor alle binnenlandse equivalente diensten aan te bieden
- Let op: aanbieders mogen niet aparte pakketten aanbieden om alsnog te kunnen roamen (circumvention regulation)

Handhaving tijdens transitieperiode

Vanaf 30 april 2016 gaat ACM in voorkomende gevallen tot handhaving over.

Mogelijkheden om snel aan de regelgeving te voldoen:

- U brengt bij roamen alleen toeslagen in rekening; of
- U berekent bij roamen alleen binnenlandse tarieven; of
- U biedt geen roamingdiensten aan (7.2 Tw).

Niet leuker, wel duidelijker!

Vraag over transparantie van roamingtarieven, verbruik en instellingen via gratis operatorpagina's

- Gratis inzicht geven in roamingtarieven, actueel dataroaming gebruik, fair use en het aan- of uitzetten van roamingdatabundels dient op grond van de Roaming Verordening (531/2012 en amendement 2015/2120) gratis te zijn (bijv. recital 31, artikel 7, vierde lid 2015/2120). Het gaat hier om de transparantie van voorwaarden van de roamingdienstverlening en niet om dienstverlening zelf.
- De bepalingen ten aanzien van netneutraliteit in Verordening 2015/2120 (artikelen 3 en 4 van de Vo) zijn van algemene strekking (lex generalis) en staan daarom niet in de weg aan het toepassen van de transparantieverplichtingen ten aanzien van roaming (lex specialis).
- Inhoudelijk is de kern dat de netneutraliteitsbepalingen hierbij niet worden omzeild ten aanzien van internet toegangsdiensten.